

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

Ул." 50 Дивизија " бр.6, 1000 СКОПЈЕ

Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Р. Македонија
во месец **август 2016**

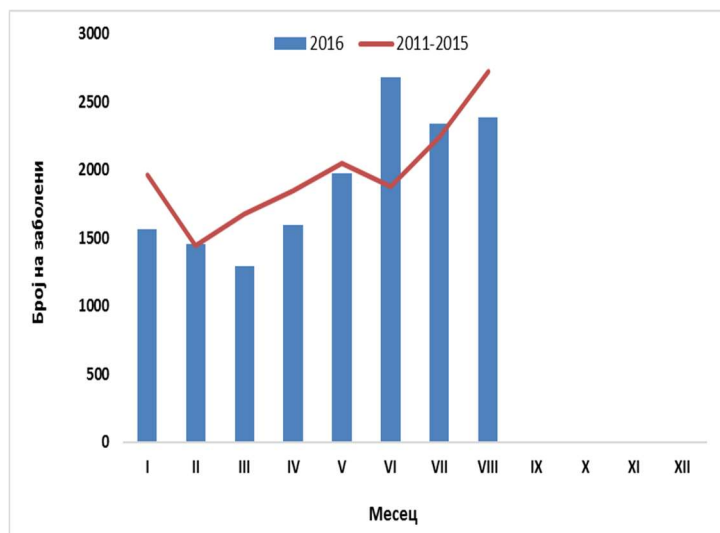
Скопје, 14.09.2016

Во текот на август месец 2016 година, во Република Македонија регистрирани се вкупно **2.381 заболени лица** од акутни заразни заболувања (не сметајќи ги грипот, туберкулозата, СИДА-та, АФП и хроничните носителства на хепатит Б и Ц) со вкупна инциденца од 115,1/100.000 жители.

Во текот на месец август регистрирано е незначително зголемување на бројот на заболени лица за 1,8% во однос на претходниот месец јули, а во однос на месец август 2015, регистрирано е зголемување на пријавените лица од заразни заболувања за 18,5%. Во однос на аритметичката средина за периодот 2011–2015, се бележи намалување за 12,6%, (Графикон 1).

Во вкупниот број на заболени во 2016 година, регистрираните случаи во месец август учествуваат со 15,6%. Кумулативниот број на заболени во 2016 е зголемен за 24,4% во однос на кумулативната за истиот период во 2015 година.

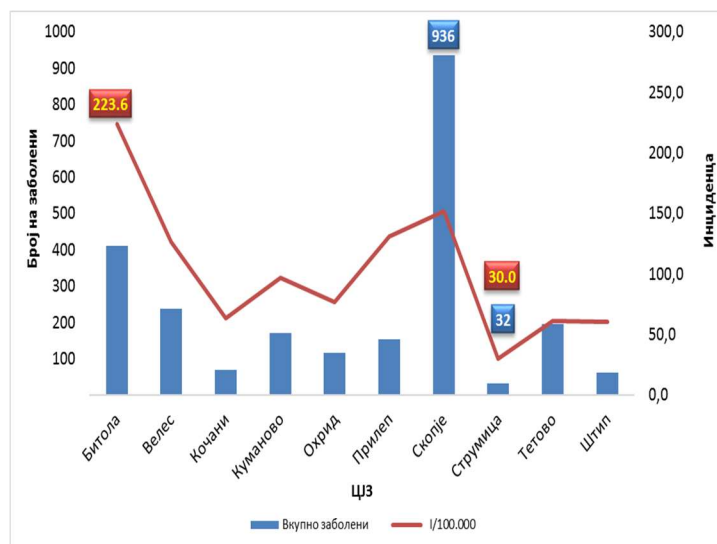
Графикон 1. Број на заболени од заразни болести во 2016, по месеци и аритметичка средина за 2011-2015

Во месец август, најголем број акутни заразни заболувања се регистрирани на територија на ЦЈЗ Скопје (n=936 или 39,3%), а најмал во ЦЈЗ Струмица (n=32 или 1,3%).

Највисока инциденца е регистрирана на територијата на ЦЈЗ Битола (223,6/100.000), а најниска во ЦЈЗ Струмица (30,0/100.000) (Графикон 2).

Графикон 2: Број на заболени и инциденца од акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во август, 2016

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во август, учествуваат со 98,7% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат инциденца од 113,6/100.000 жители (Табела 1).

Првите две најчести заразни заболувања (ентероколити и овчи сипаници), учествуваат со 91,7% во вкупниот број на заболени, а со 92,9% во десетте најчесто регистрирани акутни заразни заболувања во месец август 2016 година.

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во јуни, 2016

Заболување	Број	I/100.000
Ентероколитиси	1.843	89,1
Овчи сипаници	340	16,4
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	74	3,6
Салмонелози	35	1,7
Вирусен хепатитис Ц	15	0,7
Инфективна мононуклеоза	10	0,5
Инфекции предизвикани од E. Coli	10	0,5
Шуга	8	0,4
Вирусен хепатитис Б	8	0,4
Скарлатина	7	0,3
ВКУПНО	2.530	113,6

Во текот на август, најчесто регистрирано акутно заразно заболување се **ентероколитите**, со 1.843 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 77,4%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања со 78,4%.

Во однос на претходниот месец јули 2016, бројот на заболени од ентероколити е зголемен за 37,1%. Во однос на месец август 2015 се регистрира зголемување на бројот на заболени лица за 6,1%, а во однос на аритметичката средина 2011-2015, регистрирано е намалување за 15,5%.

Во вкупниот број на регистрирани ентероколити во 2016, пријавените случаи во август учествуваат со 25,7%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2016 година, ентероколитите учествуваат со 47,0%.

Кумулативниот број на заболени од ентероколити во 2016 е намален за 1,0% во однос на кумулативата во истиот период во 2015.

На **второ место** по број на регистрирани заболени во месец август се **овчите сипаници** (n=340), кои во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 14,3%, а во групата на десетте најчести заразни заболувања за овој месец учествуваат со 14,5%.

Во однос на претходниот месец јули 2016, се регистрира намален број на заболени лица од овчи сипаници за 55,4%.

Во однос на месец август 2015 година се регистрира зголемување за 4,5 пати, а во однос на аритметичката средина за периодот 2011-2015 зголемување за 2,2 пати.

Во вкупниот број на пријавени овчи сипаници во 2016, бројот на заболени во август учествува со 5,2%. Во вкупно регистрираните акутни заразни заболувања во 2016 година, учеството на овчи сипаници е 42,7%.

Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2016 е зголемен за 2,2 пати во однос на кумулативата за истиот период во 2015 година.

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од заболувањата во август припаѓаат на **цревни заразни заболувања** (n=1.968, 82,7%) со инциденца од 95,1/100.000 (Графикон 3).

Од нив, најголем процент (93,6%) и број (n=1843; I=89,2/100.000) се ентероколити. На второ место се 74 случаи на бактериски алиментарни инфекции и интоксикации (3,8%; I=3,6/100.000). Пријавени се и 35 случаи на салмонелози (1,8%; I=1,7/100.000), 10 случаи на инфекции предизвикани од E. Coli, по два случаи на шигелоза и вирусен хепатитис А и по еден случај на кампилобактериоза и џардијаза.

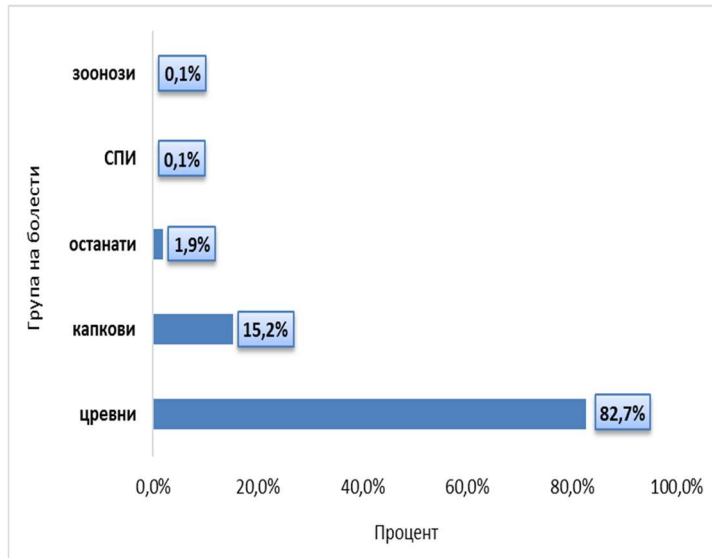
На второ место во август е групата на **капкови заразни заболувања**. Пријавени се 362 заболени (15,2%) со инциденца од 17,5/100.000 жители (Графикон 3). Од нив, најголем број и процент чинат пријавите на овчи сипаници (n=340 или 93,9%), со инциденца I=16,5/100.000.

Регистрирани се и 10 случаи на инфективна мононуклеоза (2,8%; I=0,5/100.000) и 7 случаи на скарлатина (1,9%; I=0,3/100.000). Во оваа група се пријавени три случаи на голема кашлица и два случаи на заразни заушки.

Во групата на **останати акутни заразни заболувања**, во август се регистрирани 46 случаи (1,9%, I=2,2/100.000). Од нив, најбројни (n=15, 32,6%) се случаите на вирусен хепатитис Ц со инциденца I=0,7/100.000, на второ место се по 8 случаи на вирусен хепатитис Б и шуга (17,4%, I=0,4/100.000), а следуваат пет случаи на вирусен менингит и четири случаи на вирусен енцефалитис. Регистрирани се и по три случаи на бактериски менингитис и неодреден вирусен хепатит.

Зоонозите како група во август се регистрираат само со 3 заболени лица (0,1%; I=0,1/100.000) и тоа два случаи на бруцелоза и еден случај на лајм борелиоза (Табела 1 - Прилог).

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во август 2016

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на август не е регистрирано новозаболено лице со ХИВ/СИДА.

Согласно евиденцијата на пријавените случаи (заклучно со 31.08.2016), кумулативниот број на лица регистрирани со ХИВ/СИДА за периодот 1987–2016 изнесува **297**, при што:

- лица болни од СИДА - **176**
- ХИВ позитивни лица - **121**
- починати лица - **80**, и
- лица кои живеат со ХИВ/СИДА - **217**.

Во однос на другите **сексуално преносливи инфекции**, во текот на август се пријавени 2 случаи на инфекции предизвикани од хламидија (Графикон 3, Табела 3 - Прилог).

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Регистрирани се вкупно 13 лица ($I=0,6/100.000$) со заболувања против кои се спроведува задолжителна континуирана имунизација (без туберкулоза) (Табела 2 - Прилог).

Регистрирани се 8 лица со вирусен хепатит Б и истите согласно Календарот за имунизација не подлежат на задолжителна вакцинација.

Пријавени се два случаи на заразни заушки. Едниот случај е дете на возраст од 2 години, вакцинирано со една доза на вакцина согласно Календарот за имунизација. Другиот случај е на возраст од 14 години и не е вакциниран. Кај двата случаи дијагнозата е поставена клинички.

Во текот на месец август регистрирани се три случаи на голема кашлица. Болеста лабораториски и клинички е поставена кај близнаци на 8 месечна возраст од Тетово вакцинирани со I доза на вакцина, 11 дена пред заболувањето. Третиот случај е дете на 3 месечна возраст од Штип, невакцинирано, со клиничка дијагноза.

ЕПИДЕМИИ

Во текот на месец август, до ИЈЗ нема пристигнато пријава на *епидемија на заразна болест на територијата на Република Македонија*.

СМРТНИ СЛУЧАИ

Во текот на месец август не е регистриран ниту еден смртен случај како резултат на акутно заразно заболување.

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНИТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој Билтен е даден приказ на евидентираните *Пријави за изолиран-доказан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици* пристигнати во ИЈЗ во текот на месец август, 2016 година (n=259).

Пријави за микробиолошки изолати или на друг начин докажани причинители на заразни заболувања се добиени од лаборатории од 10-те Центри за јавно здравје и 4 Подрачни единици.

Во најголем број и процент се пристигнати пријави за докажан микробиолошки причинител од лабораториите кои се наоѓаат на територијата од ЦЈЗ Скопје (n=137 или 52,9%), ЦЈЗ Битола (n=32 или 12,4%) и ЦЈЗ Куманово (18 или 6,9%).

Од регистрираните пријави за микробиолошки докажани причинители на заразно заболување, најчесто докажани/изолирани причинители во август се: *Chlamydia trachomatis* и *Salmonella enteritidis* (n=44; 17,0%), *MRSA* (n=34; 13,1%), *Escherichia Coli* (n=20; 7,7%) и *HBsAg* (19; 7,3%) (Табела 4 - Прилог).

БОЛЕСТИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРААТ КАЈ МИГРАНТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Во текот на месец август пристигнати се 4 пријави за заразно заболување регистрирано кај мигрантите сместени во транзитните центри во Република Македонија. Три пријави се со дијагноза шуга и се пријавени од ЦЈЗ Куманово. Болеста е регистрирана кај лице од возрасната група од 30-39 години и кај две деца од возрасната група од 5-9 години. Трите лица се од Сирија. Четвртата пристигната пријава е за ентероколит регистриран кај 8 месечно бебе од Авганистан кое е сместено во Центарот за баратели на азил од Скопје.

БОЛЕСТИ КОИ СЕ РЕГИСТРИРААТ КАЈ СТРАНСКИ ТУРИСТИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ЦЈЗ Охрид пријави и 17 лица со алиментарна токсоинфекција и 2 лица со ентероколити регистрирани за време на нивниот туристички престој. Од вкупно пријавените странци, 8 биле од Турција (лицата се на возраст од 26-62 години), 4 лица од Холандија (15-19 години), 2 лица од САД и по едно лице од Австралија, Шведска и Германија. Кај сите лица дијагнозата е клинички поставена.

Кузмановска Г., Алексоски Б., Караџовски Ж., Ставридис К., Миќиќ В., Кочински Д., Балажи Л., Цветановска Ж., Столеска Илиоска Р., Синани Ф., Исмани М.